«Тасдиқ мекунам»
Ректори Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон
ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур,
доктори илмҳои кишоварзӣ,
профессор_____Маҳмадёрзода У.М.
«25» 02 2026

Хулосаи
кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур
(протоколи № 7 аз 23.02.2026)

Бā кори диссертатсионии Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич дар мавзуи «Такмили механизмҳои ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ (дар асоси маводҳои водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.6. Иқтисодиёти соҳаи кишоварзӣ.

Диссертатсияи Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич дар мавзуи «Такмили механизмҳои ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ (дар асоси маводҳои водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.6. Иқтисодиёти соҳаи кишоварзӣ дар кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур иҷро шудааст.

Дар ҷараёни иҷро намудани диссертатсия Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич унвонҷӯйи кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур буд.

Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич бо фармоиши ректори Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур №10, аз 04 феврали соли 2019 ба ҳайси унвонҷӯйи кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатӣ қабул карда шудааст. Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич рисолаи илмии худро ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ дар мавзуи «Такмили механизмҳои ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ (дар асоси маводҳои водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон)» таҳти роҳбарии доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор Шарифов Зариф Раҳмонович (протоколи №7-и Шурои олимони Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур аз 31.01.2019) иҷро намудааст.

Имтиҳонҳои минимуми номзадиро аз фанни таърих ва фалсафаи илм дар таърихи 13.05.2024 бо баҳои 5 (аъло), аз фанни забони хориҷӣ (англисӣ) дар таърихи 03.06.2024 бо баҳои 5 (аъло) ва аз рӯйи ихтисоси 08.00.00 - Иқтисодиёт (08.00.04.02. - иқтисодиёт дар комплекси агросаноатӣ) бо баҳои 5 (аъло) (дар таърихи 23.10.2025) дар Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур супорида, соҳиби Шаҳодатнома (аз 08.08.2026, № 1000) гардидааст.

Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич, соли таваллуд 24.11.1986, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2005 ба факултети баҳисобгирӣ ва молияи Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур аз руйи ихтисоси молия ва қарз дар комплекси агросаноатӣ дохил шуда, онро соли 2010 бо дипломи аъло хатм намудааст. Соли 2019 ба шуъбаи аспирантураи Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур ҳамчун унвонҷӯ аз рӯйи ихтисоси 08.00.05. иқтисодиёт ва идоракунӣ дар комплекси агросаноатӣ дохил шуда, шуъбаи мазкурро соли 2025 хатм намудааст.

Фаъолияти меҳнатиро аз соли 2010 оғоз намуда, аз ҳамон сол то соли 2020 ба ҳайси ассистенти кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур ва аз моҳи ноябри соли 2020 инҷониб ба ҳайси омӯзгори калони кафедраи мазкур кору фаъолият карда истодааст.

Роҳбари илмӣ: Шарифов Зариф Раҳмонович, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудити Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур.

Муқарризон:

Элмуродов Хуршед Зоҳирҷонович – номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи таҳлили иқтисодӣ ва омори Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур;

Раҳимов Сарабек Давлатович – номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи иқтисодиёт ва рақамикунонии комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур.

Мубрамии мавзуи таҳқиқот. Дар шароити муосири рушди иқтисодиёти миллӣ сиёсати давлат бештар ба самти тақвияти истеҳсолоти воридотивазкунанда ва ҳамчунин ба содирот нигаронидашудаи маҳсулоти ниҳоии саноативу кишоварзӣ бо роҳи рақамикунонии иқтисодиёт, истифода аз техника ва технологияи инноватсионӣ, ҳарчӣ бештар коркарди ашёи хоми кишоварзӣ бо истифодаи васеи захираҳои меҳнатӣ равона шудааст.

Дар даврони соҳибистиқлолӣ Ҳукумати мамлакат ба ташаккул ва рушди шаклҳои гуногуни фаъолияти соҳибкорӣ, алалхусус ҷойгиркунии

корхонаҳои хурду миёнаи агросаноатӣ ҷиҳати ташкили ҷойҳои нави корӣ, баҳрабардории самаранок аз иқтидори воқеии иқтисодӣ, таҳкими рақобати тавлидгарони ватанӣ ва ба ин механизм ба рафъи мушкилоти мубрами иҷтимоӣ-иқтисодӣ таваҷҷуҳи бештар зоҳир менамояд.

Дар «Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030» яке аз самтҳои бунёдии фаъолият дар арсаи соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ «Рушди соҳибкории хурд дар деҳот ва ноҳияҳои кӯҳии ҷумҳурӣ дар асоси истифодаи ашёи хоми маҳаллӣ ва коркарди маҷмуавии маҳсулоти кишоварзӣ» дарҷ карда шудааст.

Ҳамчунин, дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷии ҷумҳурӣ», ки 28 декабри соли 2024 ироа шуд, қайд гардидааст: «Бо дарназардошти имкониятҳои мавҷуда масъалаҳои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ ва дар ин замина таъмин намудани рушди саноати сабук ва хӯрокворӣ, ташкили ҷойҳои нави корӣ, инчунин, нигаҳдориву афзоиш додани содироти он ба хориҷи кишвар ҳаллу фасл карда шаванд».

Маҳз дар шароити имрӯзаи Тоҷикистон барои рушду тақвияти фаъолияти соҳибкории аҳолӣ корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ шароит фароҳам оварда, манбаи пур кардани буҷети хонаводагӣ, маҳаллӣ ва давлатӣ гардида, дар натиҷа заминаҳои муосири рушди устувори иқтисодиётро таъмин менамояд. Аз ин лиҳоз, ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ дар таъмини сатҳи муносиби зиндагии аҳолӣ, гузариш ба самти рушди устувори иқтисодиёти водии Ҳисор ва кулли минтақаҳои кишвар аҳаммияти калон дорад. Чунки солҳои охир ҳаҷми истеҳсолоти кишоварзӣ ба таври назаррас афзоиш ёфта, аммо талафёбии он ҳоло ҳам мушкилоти асосӣ боқӣ мемонад. Сабаби асосии талафёбии маҳсулоти истеҳсолшудаи кишоварзӣ ин нобаробар ҷойгиршавии корхонаҳои коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ дар минтақаҳои ҷумҳурӣ мебошад, ки боиси ба қадри кофӣ коркард нагардидани маҳсулоти истеҳсолшудаи кишоварзӣ гардида истодааст. Чунки дар шароити муосир «Комплекси агросаноатии Тоҷикистон танҳо 20 фоизи маҳсулоти кишоварзиро коркард менамояд». Коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ имкон медиҳад, ки талафоти он то андозае кам ва аҳолии мамлакат бо ғизои хушсифат тамоми сол таъмин карда шаванд.

Аз ин лиҳоз, такмили ҷойгиркунии корхонаҳои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ имкон медиҳад, ки коркарди маҷмуавии маҳсулоти кишоварзӣ бештар ба роҳ монда шавад.

Ҳоло, иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар марҳилаи аввали гузариш аз шакли аграрӣ-саноатӣ ба саноатӣ-аграрӣ қарор дорад. Аз ин лиҳоз, дар марҳилаи нахусти гузариши иқтисодиёти кишвар аз шакли аграрӣ-саноатӣ ба саноатӣ-аграрӣ бунёди корхонаҳои бузурги агросаноатӣ, махсусан дар соҳаи коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ дар шароити водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳар ҷониб душвор мебошад. Вобаста ба ин, дар ин самт, ҷиҳати расидан ба ҳадафҳои гузошташуда, бахусус «Таъмини амнияти озуқаворӣ» ва «Саноатикунонии босуръати кишвар», таъсис ва ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди саноатии ашёи хоми кишоварзӣ бо мақсади самаранок истифодабарии захираҳои мавҷудаи водии Ҳисор мувофиқи мақсад мебошад.

Аз ин лиҳоз, омӯзиши сатҳу равиши такмили ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ дар водии Ҳисор ҷиҳати расидан ба натиҷаҳои назаррас дар таъмини рушди устувори иқтисодиёт мубрамии мавзуи таҳқиқотро ба миён меорад.

Дараҷаи таҳқиқи мавзуи илмӣ. Дар адабиёти иқтисодии хориҷӣ ва ватанӣ ба таҳқиқот оид ба такмили ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ таваҷҷуҳи бештар зоҳир мегардад. Асосҳои назариявӣ ва такмили фаъолияти корхонаҳо дар андозаҳои гуногун, масалан микро, хурд, миёна ва калон дар таълифоти илмии классикон ва неоклассикони иқтисодиёт, аз қабили Й.А. Шумпетер, Эдит Пенроуз, А. Купер ва дигарон заминагузорӣ шуда буданд.

Минбаъд ҷанбаҳои гуногуни фаъолияти корхонаҳои хурду миёна дар соҳаҳои гуногун, таҳлили муқоисавии корхонаҳои хурду миёна аз корхонаҳои бузург дар бисёр корҳои таҳқиқотии олимони муосири хориҷӣ, аз ҷумла Г. Браун, Д. Стори, А. А. Александрова, Л.Л. Гишкаев, М.В. Кочановский, И. Краснов, С.Н. Глаголев, К.Ж. Исмагулов, А.А. Атамазова, В.Я. Горфинкел, О. Николеску, Т.Г. Мироседи, Г.В. Подбиралина, А.К. Гусев, А.В. Виленский, Э.А. Варданян ва бисёри дигарон баррасӣ гардидаанд.

Солҳои охир олимони муосири ватанӣ ба масъалаи омӯзиши соҳибкории хурду миёна дар соҳаҳои кишоварзиву саноат, бахусус соҳибкории истеҳсолӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваҷҷуҳи бештар зоҳир менамоянд. Оид ба асосҳои назариявӣ ва методологии фаъолияти корхонаҳои хурд ва миёна олимони ватанӣ аз ҷумла Ҳ. Қурбонов, С. Тоҳиров, Н.М. Аҳмадбеков, П.Н. Муллоев, Х.Х. Джураева, З.Х. Лолаев, Қ.К. Толибов, Ф.Ҳ. Самадзода, С.Ҳ. Ҳикматов, А. Рауфӣ, М.А. Маҳмудов, С.И. Абдуллоев, М.И. Турсунова, С.Д. Раҳимов, М.Б.

Самиева, К.К. Шодиев, Д.П. Бойматова, С.Х. Ҳабибов, Б.Қ. Наимов ва дигарон саҳми арзандаи худро гузоштаанд.

Инчунин, олимони хориҷӣ ва ватанӣ В.Г. Гусаков, А.И. Татаркин, Ш.Н. Намозализода, Д.Н. Дадоматов, Т.Д. Низамова, Д.Ш. Пирзода, М.Р. Раҳматуллоева ва дигарон оид ба ташаккул ва рушди фаъолияти корхонаҳои саноатӣ, нақши саноати коркард ва самаранокии истеҳсол ва коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ таҳқиқот анҷом дода, ақидаҳои мухталиф пешниҳод намудаанд.

Ҷанбаҳои назариявӣ ва методологии ҷойгиркунии истеҳсолоти кишоварзӣ аз ҷониби олимони барҷастаи ватанӣ Ҷ.С. Пиризода, У. Шарофов, А.М. Раҳимов ва муҳаққиқон М.Н. Ҳусайнов, Ф.С. Юсуфзода ва дигарон мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст. Дар робита ба ин, таҳқиқгарон Н. Хоналиев, А.А. Мадаминов, А.А. Назаров, И.И. Каримов, Т.Т. Муслихова, Т.А. Имомназарова ва дигарон оид ба ҷойгиркунии истеҳсолоти саноатӣ, бахусус ҷойгирнамоии ҳудудӣ ва махсусгардонии соҳибкории хурд ва миёна таҳқиқот анҷом дода, андешаҳои мухталиф иброз намудаанд.

Бояд иброз намуд, ки дар тадқиқоти олимони хориҷӣ ва ватании дар боло зикргардида ҷабҳаҳои гуногуни фаъолияти соҳибкории хурду миёна дар ин ё он соҳа ба таври умумӣ инъикос гардидаанд, ки тавассути онҳо таърихи омӯзиши соҳибкорӣ, тадқиқи соҳаи соҳибкории хурду миёна, баҳогузории самаранокии фаъолияти корхонаҳои хурду миёнаи кишоварзӣ, хусусиятҳои минтақавии ҷойгиркунии қувваҳои истеҳсолкунанда, муаммоҳои инфрасохторӣ ва ғайра баррасӣ мешаванд.

Аммо, олимон ба асосноккунии ҷанбаҳои назариявӣ ва методологии мутобиқ намудани омилҳое, ки ба мукаммалгардонии ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ дар водии Ҳисор таъсиррасонанда, ҳолати оптималикунонии низоми ҷойгиркунӣ ва омилҳои таъсиррасон ба низоми ҷойгиркунӣ, асосноккунии назария ва амалияи дар водии Ҳисор, ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ бо назардошти мавҷудияти ашёи хом, захираҳои меҳнатӣ, дараҷаи рушд ва истифодаи иқтидори водӣ, инфрасохтор ва талаботи бозор ба маҳсулоти коркардшудаи кишоварзӣ таваҷҷуҳи лозимаи таҳқиқиро надодаанд, бинобар ин моро водор намуд, ки мавзуи рисолаи диссертатсиониро интихоб ва мақсаду ҳадафҳои тадқиқоти худро дар ин самт муайян намоем.

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзуъ ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Ихтисоси Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич ба ихтисоси илмии дархостнамуда мувофиқат менамояд. Ҳамзамон, мавзуи диссертатсия ба

бандҳои зерини шиносномаи номгӯйи ихтисосҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 5.2.6. Иқтисодиёти соҳаи кишоварзӣ мувофиқ аст: 1. Назарияи муносибатҳои аграрӣ, аз он ҷумла замин, об; рушди шакл ва муносибатҳои моликият дар хоҷагии қишлоқ ва дигар соҳаҳои комплекси агросаноатӣ; 16. Масъалаҳои иқтисодии бунёд ва фаъолияти соҳибкории хурд ва миёна дар комплекси агросаноатӣ ва маҳалли деҳот; 34. Асосҳои ташкилӣ-иқтисодии тараққиёти корхонаҳои саноатии коркарди маҳсулоти кишоварзӣ; 37.Сифат ва рақобатпазирии маҳсулоти корхонаҳои (хоҷагиҳои) комплекси агросаноатӣ; 53.Масъалаҳои назариявӣ, методологӣ ва амалии ташкил, ҷойгиркунӣ шиддатноккунонӣ ва махсусгардонии соҳаи кишоварзӣ (растанипарварӣ, чорводорӣ, соҳаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ); 55. Оптималикунонии соҳаҳои кишоварзӣ ва самаранокии иқтисодии ҷойгиркунонии корхонаҳои коркард ва нигоҳдории маҳсулоти кишоварзӣ; 63. Ташкил ва рушди корхонаҳои хурд ва миёнаи коркарди саноатӣ.

Алоқамандии мавзуи диссертатсияи ба самтҳои афзалиятноки рушди илм. Мавзуи кори диссертатсионӣ бо ҳуҷҷатҳои муҳим ва стратегии кишвар, аз қабили «Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030», «Стратегияи рушди саноат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2018-2030», «Барномаи рушди низоми агроозуқаворӣ ва кишоварзии устувор барои давраи то соли 2030», «Барномаи давлатии рушди содироти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2026-2030», «Консепсияи ташкил ва рушди кластерҳои агросаноатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2040», «Барномаи бехатарии маҳсулоти озуқавории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2028», «Барномаи миёнамуҳлати рушди шуғли пурмаҳсул дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2023-2027» ва дигар қарорҳо ва қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба фаъолияти соҳибкории хурду миёна» алоқамандии мустақим дорад.

ТАВСИФИ УМУМИИ ТАҲҚИҚОТ

Мақсади таҳқиқот аз омӯзиши асосҳои консептуалии назариявӣ-методологӣ ва амалии ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ, таҳияи тавсияҳои илмӣ-амалӣ оид ба такмил додани механизмҳои ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ ва муайян кардани роҳҳои баландбардории самаранокии он дар хоҷагиҳои водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат мебошад.

Вазифаҳои таҳқиқот. Вобаста ба мақсади гузошташуда вазифаҳои зерин муайян карда шуданд:

1. Таҳқиқи ҷанбаҳои назариявӣ ва методологии мафҳум, моҳият ва мазмуни иқтисодии корхонаҳои хурду миёна ва ҷойгиркунии онҳо, таҳия ва асосноккунии тавсияҳо оид ба ошкор кардани нақши ҷойгиркунӣ дар низоми идоракунӣ ва самаранокии истеҳсол ва коркарди саноатии ашёи хоми кишоварзӣ;

2. Муайян кардани принсипҳо ва критерияҳои ташаккулёбӣ ва рушди корхонаҳои хурду миёна ва механизми танзими онҳо, омӯзиши ташкил ва дастгирии давлатии корхонаҳои хурду миёна дар давлатҳои хориҷӣ ва имконоти татбиқи он дар корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

3. Таҳлил ва баҳодиҳии тамоюли рушди истеҳсол ва сатҳи коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ, баҳо додан ба иқтидор ва арзёбии имкониятҳои рушди водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ;

4. Таҳияи модел оид ба такмилдиҳии робитаҳои ҳамгироии истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ бо корхонаҳои хурду миёнаи коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ;

5. Таҳия ва асоснок намудани модели ҷойгиркунии фаъолияти инноватсионии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ;

6. Асоснок ва муайян намудани самтҳои дастгирии давлатии корхонаҳои хурду миёна ва коркарди пешниҳодҳо оид ба такмили механизми дастгирии давлатии молиявӣ дар ин самт.

Объекти таҳқиқот. Муайян намудани равандҳои такмили механизми ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ, ки дар соҳаи соҳибкории хурду миёнаи иқтисодиёти водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият менамоянд.

Фарзияи таҳқиқот. Фарзияи ибтидоии илмии таҳқиқотро муқаррароте дар бар мегиранд, ки дар ҳолати ҷойгир намудани корхонаҳои хурду миёнаи коркард вобаста ба ҳаҷми истеҳсолоти маҳсулоти кишоварзӣ дар водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ду ҳадафи олии мамлакат «Таъмини амнияти озуқаворӣ» ва «Саноатикунонии босуръати кишвар» замина фароҳам меоварад.

Асосҳои назариявии таҳқиқот. Асосҳои назариявии таҳқиқотро асарҳои олимони хориҷӣ ва ватанӣ оид ба корхонаҳои хурду миёна, бахусус такмили ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ ташкил менамояд. Таваҷҷуҳи номукаммали олимони хориҷӣ ва ватанӣ ба масъалаҳои асосноккунии ҷанбаҳои назариявию методологӣ, омилҳои ба ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёна таъсиркунанда, мавҷудияти ашёи хом, захираҳои меҳнатӣ,

инфрасохтор ва талаботи бозор зарурияти таҳқиқоти мазкурро ба амал овард.

Сарчашмаи маълумот. Ба сифати сарчашмаи асосии маълумот дар кори диссертатсионӣ Паёмҳои солонаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумоти омории Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумоти Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумоти омории раёсатҳои омор ва раёсатҳои кишоварзии шаҳру ноҳияҳои водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳисоботи солонаи корхонаҳои саноати коркард ва ғайра ташкил додаанд.

Пойгоҳи таҳқиқот. Корҳои таҳқиқотӣ дар назди кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатии факултети баҳисобгирӣ ва молияи Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур гузаронида шудаанд. Инчунин дар таҳқиқот маводҳои конференсияҳои илмӣ-амалии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур, маводҳои корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди маҳсулоти кишоварзии водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода гардидаанд.

Навгонии илмии таҳқиқот аз таҳияи муқаррароти назариявӣ, методологӣ ва консептуалӣ, тавсияҳои амалӣ оид ба такмили механизми муносибгардонии ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркардкунандаи саноатии маҳсулоти кишоварзӣ, таҳқиқи самаранокии фаъолияти онҳо дар шароити иқтисодиёти водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон таркиб ёфта, бандҳои зеринро дар бар мегиранд:

1. Мафҳум ва моҳияти иқтисодии корхонаҳои хурду миёна бо дарназардошти рушди низоми нави муносибатҳои иқтисоди бозоргонӣ арзёбӣ ва пешниҳод шудааст. Дар заминаи омӯзишу пажуҳишҳои олимони хориҷию ватанӣ собит шудааст, ки дар шароити муносибатҳои бозоргонӣ мафҳуми илмии корхонаҳои хурду миёна дар алоқамандӣ ба дараҷаи рушди иқтисодиёт дар соҳаҳои алоҳида, ки онҳоро ҳаҷман аз корхонаҳои калон ҷудо менамояд, пешниҳод карда нашудааст. Бештари мафҳумҳои пешниҳодгардида умумӣ буда, мундариҷаи фаъолияти корхонаҳои хурду миёна бештар хусусияти пайравӣ аз намунаҳои мавҷударо дошта, бидуни фарқ аз кишварҳои тараққикарда ғояҳои навоварӣ дар сатҳи паст қарор дорад.

Ҳамзамон, омили маҳдудкунандаи асосии рушди корхонаҳои хурду миёна аз нуқтаи назариявӣ мавҷуд набудани критерияи ягонаи ҳаҷман фарқкунандаи шаклҳои гуногуни корхонаҳо мебошад.

Аз нигоҳи мо корхонаҳои хурду миёна – ин як навъ фаъолияти мустақилонаи соҳибкорӣ буда, андозаи он вобаста ба сатҳи рушди иқтисодиёти кишвар бо критерияҳои маҷмуии қонунан барои ҳамаи соҳаҳои хоҷагии халқ дар алоҳидагӣ муайяншуда, ки бо мақсади ба даст овардани фоидаи дилхоҳ фаъолияткунанда, фаҳмида мешавад;

2. Принсипҳо, критерияҳо ва таснифоти фаъолияти корхонаҳои хурду миёна таҳқиқ ва маҷмуи тавсияҳо ҷиҳати банизомдарории он пешниҳод гардида, ҷиҳатҳои мусбӣ ва манфии меъёрҳои миқдорӣ ва сифатии таснифи корхонаҳои хурду миёна асоснок карда шудааст. Мафҳуми «критерияи маҷмуӣ», ки категорияи корхонаҳоро аз рӯйи теъдоди кормандон, даромади умумии солона, дороиҳо ва сифати он, иқтидори коркард ва ҳаҷми истифодабарии иқтидор муайян карда мешавад, пешниҳод ва шарҳи он аз ҷониби муаллиф дода шудааст.

Инчунин, дар асоси омӯзиши таҷрибаи мамлакатҳои хориҷӣ ҷиҳати ташкил ва дастгирии давлатии корхонаҳои хурду миёна, ҷузъҳои таркибии он, ба монанди низоми ташкилӣ-иқтисодӣ, дастгирии давлатӣ тавассути ташкилотҳои давлатӣ, тиҷоратӣ ва ғайритиҷоратӣ бо истифода аз хусусияти институтсионалӣ, ташкилӣ, молиявӣ, иқтисодӣ, машваратӣ ва иттилоотӣ ҷудо карда шуда, имконияти татбиқи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шудааст;

3. Дар асоси омӯзиш ва таҳлили амиқ ҳолати имрӯзаи ҳаҷми истеҳсол ва сатҳи коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ дар водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳлил ва ба ҳолати корхонаҳои хурду миёна баҳои иқтисодӣ дода шуда, роҳҳои асосии афзунсозии ҳаҷми истеҳсол ва пешгирии талафёбии маҳсулоти истеҳсолшудаи кишоварзӣ муфассал пешниҳод карда шуд. Ҳамчунин, роҳҳои асосии ташкил ва ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ вобаста ба иқтидори иқтисодии водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати бо усулҳои гуногун аз ҷумла: бо дарназардошти иқтидори захираҳои моддӣ-молиявӣ, инноватсионӣ, меҳнатӣ, инфрасохторӣ ва сармоягузорӣ ҷойгир намудани корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоврзӣ пешниҳод карда шуданд;

4. Оид ба такмили ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ дар водии Ҳисор бо дарназардошти талаботу пешниҳодот, ҳаҷми истеҳсол ва коркарди саноатии ашёи хоми кишоварзӣ, ҳам барои корхонаҳои истеҳсолкунанда ва корхонаҳои коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ ва ҳам барои субъектҳои фурӯшандаи ин маҳсулот дар бозори минтақавӣ, ки дар натиҷа ба кооператсия ва ҳамгироии минбаъдаи комплекси агросаноатӣ дар асоси

ҳамгироии амудӣ самт гирифтааст, модели муносибатҳои ҳамгироӣ таҳия ва пешниҳод шуданд;

5. Ҷиҳати таъмин ва дастрасии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ ба хатҳои технологии инноватсионӣ дар диссертатсия модели «Агросаноатлизинг» пешниҳод карда шудааст. Истифода аз хатҳои технологии инноватсионии тавсиявӣ самаранокии модели «Агросаноатлизинг» дар мисоли корхонаҳои хурди истеҳсоли шарбатҳои мевагӣ дар водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб карда шуда, дурнамои рушди он муайян карда шудааст;

6. Механизми дастгирии давлатии рушди корхонаҳои хурду миёна, аз ҷумла такмили сиёсати сохтории дастгирии молиявӣ, таҳлили муҳити институтсионалӣ ва сохторию вазифавии фаъолияти мақомоти давлатии танзим ва дастгирии соҳибкории хурду миёна, муайян намудани мушкилоти мавҷудаи ҳавасмандиҳои молиявӣ, андозӣ-гумрукӣ, қарзӣ, сармоягузорӣ ва лизингии дастгирии давлатии корхонаҳои хурду миёна ва таҳияи тавсияҳои илмӣ ҷиҳати бартарафсозии он пешниҳод шудааст.

Нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда:

- мукаммалгардонии ҷабҳаҳои назариявии мафҳум ва моҳияти корхонаҳои хурду миёна ва методологияи такмили ҷойгиркунӣ, илман асосноккунии принсипҳо ва критерияҳои муайянкунандаи фаъолияти корхонаҳои хурду миёна, инчунин моҳияти ташкил ва дастгирии давлатии корхонаҳои хурду миёна дар кишварҳои хориҷӣ ва имконоти татбиқи натиҷаи пешқадами онҳо дар амалияи корхонаҳои агросаноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- баҳодиҳии ҳолати рушди истеҳсол ва сатҳи коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ дар водии Ҳисор, инчунин мавқеъ ва иқтидори иқтисодии водӣ ҷиҳати ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсол ва коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ;

- муайянкунии рушди равандҳои муносибатҳои ҳамгироӣ, пешниҳоду асосноккунии равандҳои ҷорӣ намудани технологияи инноватсионӣ ҳамчун асоси рушди стратегии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ;

- асоснок намудани зарурияти таҳияи модел ва таклифу пешниҳодҳо оид ба такмили муносибатҳои ҳамгироӣ ва маҷмуи тадбирҳои дастгирии давлатии фаъолияти корхонаҳои хурду миёна оид ба коркарди маҳсулоти кишоварзӣ бо мақсади баланд бардоштани самаранокии истеҳсол ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ дар шароити рушди муносибатҳои нави иқтисодӣ ва рақамикунонии он.

Аҳаммияти назариявии таҳқиқот дар он аст, ки мафҳум, моҳият, принсипҳо, критерияҳо ва нишондиҳандаҳои пешниҳодшуда ва тавсияҳои муаллиф оид ба такмилдиҳии механизми ташкили корхонаҳои

хурду миёнаро метавон ҳангоми қабул ва тағйири санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии соҳа, таҳияи барномаҳо ва консепсияҳои рушди соҳибкории истеҳсолӣ дар миқёси ҷумҳурӣ ва водии Ҳисор истифода намуд.

Аҳаммияти амалии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки тавсияҳо ва натиҷаҳои таҳқиқот ҳангоми таъсиси корхонаҳои хурду миёна аз ҷониби соҳибкорон ва ҳангоми таҳияи қарор, дастурамалҳо, тавсияҳо ва нақша-чорабиниҳои мақоми танзимкунанда ва дастгирикунандаи давлатии соҳибкорӣ истифода намудан мумкин аст.

Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот тавассути таҷрибаҳо, мукаммал будани таҳқиқот, дақиқии маълумот, кифоягии ҳаҷми зарурии маводҳои таҳқиқотӣ, таҳлили оморӣ ва баҳодиҳии натиҷаҳои таҳқиқот ва нашри мақолаҳои илмӣ эътимоднокии худро асоснок мекунанд. Хулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлили илмии натиҷаҳои таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ ичро карда шудаанд.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот. Ҳамаи марҳилаҳои амалигардонии таҳқиқи диссертатсионӣ, аз ҷумла интихоби мавзуъ, таҳияи мубрамияти кор, мақсаду вазифаҳои таҳқиқ, ҷамъоварӣ ва коркарди маълумот бо иштироки бевоситаи муаллиф гузаронида шуданд. Ҳамчунин, мафҳум, принсипҳо ва критерияҳои андозаи фаъолияти корхонаҳои хурду миёна, тамоюли рушди онҳо, самаранокии фаъолият, рушди муносибатҳои ҳамгироӣ, ҷоринамоии технологияи инноватсионӣ ва самтҳои дастгирии давлатӣ ҳамчун омили рушд дар корхонаҳои хурду миёнаи коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ дар водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иштироки бевоситаи муаллиф таҳлил ва пешниҳод карда шудааст.

Тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия. Муқаррароти асосии назариявӣ ва амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар шакли маъруза ва мақолаҳо дар конференсияҳову семинарҳои илмӣ, илмию амалии аҳаммияти байналмилалӣ ва ҷумҳуриявидошта дар Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур, дар даврaи солҳои 2019-2025 пешниҳод ва баррасӣ шудаанд.

Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Дар доираи мавзуи таҳқиқоти диссертатсионӣ 14 мақолаи илмӣ, аз он ҷумла 4 мақола дар маҷаллаҳое, ки аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия шудаанд, дар ҳаҷми умумии 1,9 ҷузъи чопӣ нашр гардидаанд. Илова бар ин, дар маҷаллаву нашрияҳои соҳавӣ ва маҷмуаи мақолаҳои илмии натиҷаи кори конфронсҳои илмӣ-амалӣ, байналмилалӣ, ҷумҳуриявӣ ва донишгоҳӣ 10 мақола, дар ҳаҷми 2,5 ҷузъи чопӣ дар матбуоти даврӣ

нашр гардидаанд. Ҳамаи интишороти довталаби дараҷаи илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мувофиқат менамоянд.

Мавҷудияти санадҳои тасдиққунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ. Бархе аз муқаррароти амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар фаъолияти амалии корхонаҳои кишоварзии ҷумҳурӣ, аз ҷумла Раёсати кишоварзии шаҳри Ҳисор, Раёсати кишоварзии шаҳри Ваҳдат, Раёсати кишоварзии ноҳияи Файзобод ва Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур истифода гардиданд.

Ҳаҷм ва сохтори кор. Дисертатсия дар ҳаҷми умумии 184 саҳифа таҳия карда шуда, аз муқаддима, се боб, хулоса ва пешниҳодҳо иборат аст. Номгӯйи сарчашмаҳои истифодашуда 200 номгӯйро дар бар мегирад. Дар он 36 ҷадвал ва 12 расм ҷойгир карда шудааст.

Мундариҷаи асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

а) мақолаҳое, ки дар нашрияҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба чоп расидаанд:

[1-М]. Ҷумаев Н.А. Технологияи инноватсионӣ-асоси стратегияи рушди корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ. [Матн]. / Шарифов З.Р. // Маҷаллаи назариявӣ ва илмию истеҳсолии “Кишоварз”. №4 (109) 2025. –С. 163-168

[2-М]. Ҷумаев Н.А. Рушди коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ – омили муҳимми таъмини амнияти озуқаворӣ [Матн]. / Ҷумаев Н.А. // Маҷаллаи назариявӣ ва илмию истеҳсолии “Кишоварз”. №4 (109) 2025.- С. 281-286

[3-М]. Ҷумаев Н.А. Таҳлили ҳолати кунунии рушди коркарди саноатии маҳсулоти кишоварзӣ ва роҳҳои таъмини самаранокии он [Матн]. / Ҷумаев Н.А. // Маҷаллаи назариявӣ ва илмию истеҳсолии “Кишоварз”. №2 (111) 2026. С. 471- 476

[4-М]. Ҷумаев Н.А. Мушкилоти ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ ва роҳҳои ҳалли он [Матн]. / Ҷумаев Н.А. // Маҷаллаи назариявӣ ва илмию истеҳсолии “Кишоварз”. №2 (111) 2026. С. 482-487

Мақолаҳое, ки дар дигар нашрияҳо ба табъ расидаанд:

[5-М]. Ҷумаев Н.А. Мушкилоти қарздиҳии ташкилотҳои қарзӣ барои соҳибкории хурд ва роҳҳои ҳалли онҳо. [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмии конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи «Истифодаи самараноки омилҳои биоиқлимӣ дар парвариши зироатҳои кишоварзӣ». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душанбе, 2018. - С. – 308-313

[6-М]. Ҷумаев Н.А. Мушкилотҳои ташкил ва рушди корхонаҳои хурду миёна. [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмии конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи «Саноатикунонии истеҳсолоти аграрӣ – омили рушди устувори соҳа». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душанбе, 2020. - С. –129-133

[7-М]. Ҷумаев Н.А. Мушкилоти фаъолияти корхонаҳои хурду миёна ва меъёрҳои муайянкунандаи он дар замони муосир. [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмии конференсияи илмӣ-амалии байналмиллалӣ дар мавзуи «Иқтисодиёт, идоракунӣ ва молия дар комплекси агросаноатӣ: ҳолат ва самтҳои дурнамои рушди илм дар асри 21». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душаңбе, 2021. - С. –172-177

[8-М]. Ҷумаев Н.А. Фаъолияти корхонаҳои истеҳсолии бахши хусусӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмии конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи «Таъмини рушди устувори соҳаи кишоварзӣ дар шароити диверсификатсияи иқтисоди миллӣ». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душанбе, 2023. - С. – 103-107

[9-М]. Ҷумаев Н.А. Сармоягузорӣ-омили асосии рушди саноати Ҷумҳурии Тоҷикистон. [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмии конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи «Иқтисодиёти кишоварзӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ ва ҳамгироӣ». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душанбе, 2023. - С. – 352-358

[10-М]. Ҷумаев Н.А. Мавқеи қарзҳои хурд дар рушди фаъолияти корхонаҳои саноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон. [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмии конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи «Масъалаҳои баҳисобгирӣ, таҳлил ва таъмини молиявию иттилоотии соҳаи кишоварзӣ ва роҳҳои ҳалли онҳо». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душанбе, 2023. - С. –262-268

[11-М]. Ҷумаев Н.А. Ташкили дастгирии давлатии корхонаҳои хурду миёна дар мамлакатҳои хориҷӣ. [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмӣ Конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи «Такмили баҳисобгирии муҳосибӣ ва низоми молиявӣ дар шароити иқтисодиёти рақамӣ». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душанбе, 2024. - С. –105-110

[12-М]. Ҷумаев Н.А. Таҳлили ҷалби сармоягузориҳо дар татбиқи лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ. [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмии конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи «Рақамикунонии иқтисодиёти аграрӣ: муаммоҳо ва роҳҳои

ҳалли он». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душанбе, 2025. - С. – 396-400

[13-М]. Ҷумаев Н.А. Муносибатҳои ҳамгироӣ - омили рушди корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмии конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзуи «Рушди истифодаи самараноки захираҳои заминӣ – обӣ барои васеъ намудани истеҳсолоти кишоварзӣ ва худтаъминкунии озуқаворӣ». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душанбе, 2025. - С. –191-198

[14-М]. Ҷумаев Н.А. Асосҳои методологии муайянкунии корхонаҳои хурду миёнаи агросаноатӣ. [Матн]. / Ҷумаев Н.А.// Маҷмуи мақолаҳои илмии конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи «Имкониятҳо ва усулҳои дар амал татбиқсозии дастовардҳои илмӣ-истеҳсолӣ, технологияи инноватсионӣ, зеҳни сунъӣ, иқтисодиёти сабз, рақамикунонии соҳаи кишоварзӣ дар раванди шиддатнокшавии таъсири тағйирёбии иқлим ва буҳронҳои агроиқтисодӣ». Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. - Душанбе, 2026. - С. –333-338

Баъд аз шунидан ва муҳокима намудани диссертатсияи Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич дар мавзуи «Такмили механизмҳои ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ (дар асоси маводҳои водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.6. Иқтисодиёти соҳаи кишоварзӣ бо назардошти мубрамияти мавзуъ, навгониҳои илман асоснокшуда, аҳаммияти натиҷаҳо ва хулосаҳои диссертатсия маҷлиси кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур

ҚАРОР ҚАБУЛ КАРД:

1. Диссертатсияи Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич дар мавзуи «Такмили механизмҳои ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ (дар асоси маводҳои водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.6. Иқтисодиёти соҳаи кишоварзӣ таҳия гардидааст, дар он ҳалли масъалаҳои мубрами илмӣ, ки дар рушди илми иқтисоди аграрии ватанӣ аҳаммияти назарраси илмӣ-амалиро доро аст ва ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯй буда, теъдод ва интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия мувофиқанд.

2. Кори диссертатсионии Ҷумаев Наҷмиддин Абдуллоевич дар мавзуи «Такмили механизмҳои ҷойгиркунии корхонаҳои хурду миёнаи коркарди маҳсулоти кишоварзӣ (дар асоси маводҳои водии Ҳисори

Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.6. Иқтисодиёти соҳаи кишоварзӣ бо дарназардошти ислоҳи эродҳои пешниҳоднамудаи муқарризон барои ҳимоя ба шурои диссертатсионии 6D.КОА-016 назди Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур пешниҳод карда шавад.

Хулоса дар маҷлиси васеи кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур муҳокима ва қабул карда шудааст (протоколи № 7 аз 23.02.2026). Иштирок доштанд: 26 нафар, бо ҳуқуқи овоздиҳӣ 12 нафар.

Тарафдор – 12 нафар;

Зид – нест;

Бетараф – нест;

Даъватшудагон – 14 нафар, бе ҳуқуқи овоздиҳӣ.

Раис: н.и.и., дотсент, мудири кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур — Бобозода А.А.

Котиб: н.и.и., и.в. дотсенти кафедраи молия ва қарз дар комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур — Шарипов Х.П.

Муқарриз: н.и.и., дотсенти кафедраи таҳлили иқтисодӣ ва омори Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур — Элмуродов Х.З.

Муқарриз: н.и.и., дотсенти кафедраи иқтисодиёт ва рақамикунонии комплекси агросаноатии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур — Раҳимов С.Д.

Имзоҳои Бобозода А.А., Шарипов Х.П., Элмуродов Х.З., Раҳимов С.Д.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори шуъбаи таъминоти ҳуқуқӣ ва кадрҳои Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур — Қурбонзода А.Х.